

Portefoljeanalyse for Velferd, kultur og samfunn

INNHold

PUBLISERT 8. SEP. 2022 | OPPDATERT 20. MARS 2025

Faglige prioriteringer

Porteføljestyrets egne investeringer er orientert mot utfordringsdrevet forskning. Det er ikke mål om å styrke spesifikke fag i porteføljen, med unntak av å følge opp Forskningsrådets opptrappingsplan for humaniora. I tråd med porteføljeplanen skal det investeres i samfunnsforskning, som inkluderer samfunnsvitenskap (inkl. rettsvitenskap), humaniora, helsefag og teknologiske fag, også i samarbeid gjennom tverrfaglighet. Teoretisk og metodisk mangfold, god integrasjon av humaniora og kulturdimensjoner, samt rettsvitenskapelige perspektiver, er spesielt nevnt som delmål. Porteføljestyrets utlysninger har etterspurt metodemangfold, samtidig som bruk av registerdata og annen stordata, effektstudier og andre kvantitative metoder har vært prioritert.

Samfunnsvitenskap er det dominerende fagområdet i porteføljestyrets egne investeringer. Samtlige samfunnsvitenskapelige faggrupper er i større eller mindre grad representert. De største faggruppene er økonomi, sosiologi og statsvitenskap.

I porteføljens egne utlysninger etterspørres og prioriteres *fler- og tverrfaglighet*. Omtrent to tredjedeler av prosjektene som Forskningsrådet samlet finansierer på porteføljens ansvarsområder er *flerfaglige* innenfor eget fagområde, som oftest innenfor samfunnsvitenskap. Ca. 40 % av forskningen er *tverrfaglig*, i den forstand at prosjektene "krysser fakultetsgrensene" – som oftest mellom samfunnsvitenskap og humaniora. Under 10 % av prosjektene er tverrfaglige mellom tre eller flere fagområder. Ca. 34 % er monofaglige, og dette er spesielt tilfellet for samfunnsøkonomi. Medisin- og helsefag er godt representert i porteføljen, og bidrag fra teknologifag har økt i perioden 2020-2022.

Prosjektene som porteføljestyret selv finansierer har noenlunde samme andel *humaniora* i 2022 som året før, 12 %. Samtidig går det nå langt flere kroner til fagområdet enn tidligere år - 34 mill. kr i 2022 mot 25 og 23 mill. kr i 2020 og 2021. Dette er i tråd med utviklingen ellers i Forskningsrådet; andelen humaniora er stabil eller svakt økende, men gitt økningen i investeringene går nå langt mer forskningsmidler til fagområdet. Det er særlig i den allmenne kulturforskningen og delvis på det kulturpolitiske området at humaniora gjør seg gjeldende i porteføljen. I tråd med Forskningsrådets opptrappingsplan er det rom for mer humaniora i porteføljens egne investeringer på arbeids- og velferdsfeltet. Innenfor porteføljestyrets største budsjettformål (VAM), som har ansvar for forskning på arbeid og velferd, er andelen fortsatt svært liten (1,3 % i 2022).

Rettsvitenskap har med ulik styrke vært etterspurt og prioritert i flere av porteføljestyrets egne utlysninger de senere årene - særlig i arbeids- og velferdsforskningen, men også innenfor både den brede og den mer sektororienterte kultur- og medieforskningen. Søknadsmengden er beskjedent, men porteføljestyret investerer i flere prosjekter med rettsvitenskapelige perspektiver enn tidligere – antall prosjekter har økt fra åtte til 14 og investeringene fra 2 mill. kr til 7 mill. kr i perioden 2020-2022. Kun tre av prosjektene har vertsinstitusjon ved et juridisk fakultet/miljø. Bortsett fra i et par prosjekter er andelen rettsvitenskap lav. For å styrke kunnskapen om innholdet i og gjennomføringen av EØS-rett i norsk rett utlyste Forskningsrådet midler til to forskningssentre høsten 2022. Prosjektene starter i 2023 og vil naturlig nok øke andelen rettsvitenskapelig forskning på porteføljens områder.

Forskning på *effekter og tiltak*, og *bruk av registerdata*, vil variere mellom temaområdene. Arbeidsmarkedsforskning er eksempel på et temaområde hvor effektstudier er godt representert. I 2022 prioriterte to av porteføljestyrets utlysninger bruk av ulike metoder for å måle effekter av tiltak og virkemidler. En gjennomgang av bevilgede prosjekter fra nevnte utlysninger viser at majoriteten av innvilgede prosjekter benytter ulike kvantitative metoder.

[← Forrige side](#)

[Neste side →](#)

Meldinger ved utskriftstidspunkt 27. juni 2025, kl. 05.06 CEST

Det ble ikke vist noen globale meldinger eller andre viktige meldinger da dette dokumentet ble skrevet ut.